

Daginstitutionernes Lands-Organisation

Blågårdsgade 17 • 2200 København N.

Tlf. 70275520 • Fax 70275521

www.dlo.dk • dlo@dlo.dk

Ministeriet for familie og forbrugeranliggender
Stormgade 2 – 6
1470 København K

København den 20. oktober 2004

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af LSS (Private leverandører af dagtilbud – pengene følger barnet) – tidligere fremsat som "L 207" – Deres journal nummer Meaa/210-18

DLO har med tak modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring.

Vi vil for god ordens skyld henvise til bl.a. vort høringssvar af 7. april 2004, som vi afgav i forhold til det i foråret fremsatte lovforslag, L 207.

Vi har med stor glæde noteret os, at der nu er indsat en bestemmelse om, at kommunalbestyrelserne skal yde et administrationsbidrag til selvejende daginstitutioner, og at det er ministeren, der fastsætter bidragets størrelse. Vi tror at bestemmelsen, rigtigt anvendt, kan være medvirkende til at faldet i antallet af selvejende daginstitutioner bremses - og at de selvejende daginstitutioner, der bliver tilbage, vil udgøre et stærkt supplement til de kommunalt drevne daginstitutioner og til eventuelle nye private daginstitutioner.

Vi har ligeledes noteret os, at det nye forslag er blevet rettet til på væsentlige områder vedrørende private daginstitutioner. Bl.a. i forhold til administrationsbidrag, forældreindflydelse og fjernelse af muligheden for at selvejende daginstitutioner og puljeordninger må lave overskud /profit på driften.

Der er i det nye udkast til lovforslag stadig væsentlige barrierer og vanskeligheder for eventuelle forældregrupper, der vil oprette deres egen børnehave efter de nye bestemmelser. Det drejer sig blandt andet om økonomiske vanskeligheder, idet det ser ud til, at der kan kræves "startsummer" på i størrelsesordenen op til 1 til 1½ million kroner. Hertil kommer at tilskuddet til bygningsudgifter forventeligt vil blive mindre end de faktiske udgifter, samt det forhold, at kommunen ved forhaling eller nægtelse af vedtagelse af evt. nødvendige ændringer af lokalplaner etc. kan blokere for private initiativer. Alt i alt vil disse forhold betyde, at en privatinstitution efter § 11 a, kan blive meget svær at oprette for forældregrupper.

DLO vil endvidere gerne bemærke, at børnenes tarv stadig ikke i tilstrækkeligt omfang er tilgodeset. Børnene kan stadig, mod deres vilje, risikere at skulle ud af deres daginstitution. Enten hvis forældrene ikke kan betale taksten, eller hvis kommunen forlanger barnet udmeldt – mod anvisning af en anden plads, hvor kommunen skønner at man bedre kan tilbyde en efter kommunens opfattelse nødvendig, særlig støtte.

Vi har derimod med glæde bemærket, at lovforslaget fastsætter godkendelseskrav der svarer til de tilsvarende kommunale institutioner.

Endvidere har vi bemærket, at lovforslaget nu forhindrer, at der kan oprettes daginstitutioner udelukkende for specielle befolkningsgrupper.

Vi har valgt at strukturere fortsættelsen af vort høringssvar, som en række konkrete spørgsmål til de foreslåede ændringer i LSS – og bemærkningerne her til.

DLO har følgende spørgsmål til lovforslaget og bemærkningerne til lovforslaget:

Til § 7, stk. 3

0. Kan ministeriet bekræfte, at ejeren af en privat institution kan være en ”forening”, der i juridisk og økonomisk forstand svarer til en selvejende, bestyrelsesledet institution.

Til § 9 stk. 2 – 3:

1. Vi læser i ændringen til § 11 a, at også privatinstitutioner (ligesom selvejende daginst., jfr. § 9) skal have tillagt et tilsvarende administrationsbidrag. Herefter er det kun daginstitutioner efter § 11, der ikke automatisk for tillagt et administrationsbidrag. Hvorfor har puljeinstitutioner, jfr. § 11 ikke fået tillagt en lovbestemt ret til administrationsbidrag ?

2. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget (side 6 og 7) fremgår det, at ministeriet for familie og forbrugeranliggender har afdækket hvilke tilskud kommunerne giver til bygningsrelaterede udgifter og administrationsbidrag til selvejende institutioner. Det foreslås at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om beregning af administrationshonoraret på grundlag af undersøgelsen. Vi må opfatte det således, at undersøgelsen ikke er færdig, men vi har nogle spørgsmål til undersøgelsen inden den anvendes til fastsættelse af et administrationsbidrag.

- a.** Har ministeriet i undersøgelsen sondret, således at det kun er kommuner, der betaler et fuldt administrationshonorar til selvejende institutioner, der indgår i undersøgelsen?
- b.** Har ministeriet taget højde for, at der er kommuner, der sætter administrationsprocenten lavt, men giver institutionerne lov til at anvende beløb fra den udmeldte ramme til at supplere op til administrationens kostpris?
- c.** Vi ved, at kommuner, når de skal fastsætte deres eget administrationshonorar for deres kloak- eller vandfond, sætter procenten til f.eks. 7 % af omsætningen. Vi ved at boligselskaber får godkendt administrationsprocent, når det drejer sig om ejendomsadministration på 4 %. Vi ved at omkostningerne ved at administrere selvejende daginstitutioner er ca. 2,4 %.

Grunden til at vi fokuserer meget på dette spørgsmål er, at administrationsprocenten, hvis den sættes for lavt, vil have den virkning, at der ikke bliver penge nok til administrationen. En ministeriel fastsat administrationsprocent vil have afsmittende virkning på hele området. Hvis den fastsættes under 2,4 %, vil det medføre flere lukninger og færre selvejende institutioner.

Den sidst kendte uvildige undersøgelse blev foretaget i forbindelse med den såkaldte ”Allerød-sag” i højesteret. I denne dom konstaterede den uvildige undersøger i midten af 90-erne, at omkostningerne ved at administrere daginstitutioner beløb sig til ca. 2,70 % af omsætningen.

Kunne ministeriet tænke sig at fastsætte en administrationsprocent ud fra en uvildig undersøgelse i stedet for en undersøgelse, vi ikke kender indholdet af?

- d. Kan DLO få tilsendt undersøgelsen og dens resultater inden den anvendes til fastsættelsen af administrationsprocenten, så vi kan vurdere undersøgelsens validitet, og få indflydelse inden procenten fastsættes?

3. Vi går ud fra, at en kommune ikke vil kunne opsige en driftsoverenskomst med en selvejende daginstitution, der tidligere har været administreret af kommunen, alene med begrundelse i, at institutionen meddeler, at den vil administrere sig selv (med henvisning til den nye bestemmelse i § 9 stk. 2 – 3). Har vi ret i denne antagelse?

4. I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser side 10, nr. 4 står der, at en privatinstitution kan aftale med kommunen, at kommunen varetager administrationen. Er kommunerne opmærksomme på, at administration af en privat institution vil kræve at kommunen foretager regnskabsaflæggelse og status for en privat virksomhed?

Spørgsmål til § 11 a:

5. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget, nederst side 4, står der: ”...*Dette vil fremgå af aftalen mellem kommunen og institutionen*”. Sådan som vi forstår § 11 a stk.1, fastsætter kommunen sine kriterier for godkendelse. Hvis institutionen opfylder kriterierne skal den godkendes. Der skal ikke laves aftale med kommunen. Er dette rigtigt forstået ?

6. I de almindelige bemærkninger, side 5 nederst, står der: ”*Kommunen skal gennem tilsynet sikre at tilskuddet går til formålet*”. Lidt senere på samme side står der, ”*at institutionens ejere kan anvende overskuddet til andre formål end egentlig institutionsdrift*”. Hvis et overskud skal kunne anvendes til andre formål end institutionsdrift, hvordan skal en kommune så kunne sikre at tilskuddet går til formålet?

7. I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser side 10 (til nr. 5) står der ”*der vil herefter være tre institutionstyper; kommunale og private (selvejende daginstitutioner og puljeordninger) med aftale med kommunen, private (selvejende daginstitutioner og puljeordninger) uden aftale med kommunen og privatinstitutioner*”. Vi kan ikke forestille os en puljeordning uden en aftale med kommunen, og vi forstår ikke forskellen mellem selvejende daginstitutioner og puljeordninger uden aftale med kommunen og privatinstitutioner, idet institutioner der oprettes efter § 11 a, pr definition må have samme vilkår. At den første type er indrettet således, at den ikke vil trække noget overskud ud af institutionen, ændrer ikke ved billedet, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget, side 8 m.f. En privat ejer kan også bestemme, at han ikke vil tjene penge på institutionsdriften. Hvad er forskellen?

8. I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, side 10 (til nr. 5), nederst på siden står der, at ”*Det er op til den enkelte kommune om den også vil stille krav om leverancesikkerhed og i givet fald hvor stor en garanti, den ønsker. Kommunen kan fx i den forbindelse beregne et gennemsnitlig, månedligt driftsbudget for egne institutioner og dermed det beløb, der svarer til 2 – 3 måneders drift af en institution med en bestemt størrelsesorden.*” I § 11 a, stk. 1 står der, at kommunen kan fastsætte et depositum for ansøgning om godkendelse på 30 000 kr. Af bemærkningerne ser det ud som om en kommune ud over de 30 000 kr. kan stille yderligere krav om garantier (for en 40 børns børnehave svarer 3 måneders drift til ca. 1.000.000 kr., der skal stilles som sikkerhed). Hvorfor er det ikke nævnt i § 11 a, at en kommune kan kræve yderligere garantier end de 30 000 i depositum ?

Kan der laves særregler for forældregrupper i et lille samfund, så de ikke bliver forhindrede i at oprette institutioner efter § 11 a, blot på grund af garantiernes størrelse?

9. Det fremgår ikke af bemærkningerne, at kommunen skal yde et etableringstilskud til møbler, legetøj, legeplads og meget mere. Disse udgifter er erfaringsmæssigt ikke små og kan

let beløbe sig til mellem ½ og 1 hel million kroner. Hvis en kommune vælger at kræve en 3 måneders driftsgaranti, vil der kunne blive tale om, at en forældregruppe, der ønsker at oprette en privatinstitution, i værste fald skal kunne stille med op mod 2 millioner kroner.

Hvordan stemmer det overens med de almindelige bemærkninger, side 3, hvor der står, at formålet med lovforslaget bl.a. er, at forældre i et landdistrikt skal kunne vælge at oprette en privat institution, hvis kommunen vælger at lukke området eneste daginstitution.

10. Jf. bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, side 11 (vedr. nr. 5), kan børnene komme fra forskellige kommuner med forskellige tilskud. Hvis en privatinstitution fastsætter, at opholdet i institutionen koster et beløb der er ens for alle, vil de forældre, der har et mindre tilskud med hjemmefra, skulle betale mere. Omvendt, hvis institutionen i stedet ønsker at egenbetalingen fra forældrene skal være ens, vil nogle børn bidrage mere til institutionens drift end andre.

Hvordan stemmer det med almindelige lighedsgrundsætninger m.v.?

11. Af de almindelige bemærkninger, side 6 nederst, og bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, side 11, fremgår det, at bygningstilskuddet vil blive fastsat på grundlag af den før omtalte undersøgelse, bestemmelsen sikrer, at de kommunale udgifter gennemsnitligt ikke bliver større. Som vi omtalte ved lovforslagets første fremsættelse, er de gennemsnitlige ejendomsudgifter for selvejende daginstitutioner mindre end de faktiske udgifter ved at eje eller leje bygninger. Den forskel der bliver mellem tilskuddets størrelse og de faktiske udgifter skal formentlig lægges oven i forældrebetalingen.

Vil man overveje at ændre bygningstilskuddet, hvis den nævnte undersøgelse medfører et bygningstilskud, der står i skærende kontrast til de påregnelige bygningsudgifter?

12. Af de almindelige bemærkninger, side 8 fremgår det, at en manglende betaling fra forældrenes side vil kunne betragtes som en opsigelse, og barnet vil derefter være opsagt med det varsel, der er aftalt. Barnet vil herefter kunne få plads i en kommunal institution. I forhold til den almindelige jura er det klar tale, men vores og kommunernes erfaringer er, at det normalt ikke er barnets skyld, hvis forældrene har rod i økonomien, eller i en periode mister evnen til at betale; men det er så sandelig barnet der skal undgælde. Denne bestemmelse vil kunne medføre, at det bliver børnene, der bliver tabere på grund af en lov, der ikke ser på barnets tarv. Det er hyppigt de svageste børn, der har forældre, der ikke kan finde ud af økonomien. Har ministeriet overvejet andre løsninger på udebleven forældrebetaling?

13. Vil en privatinstitution kunne opkræve et depositum på f.eks. 3 måneders forældrebetaling ved indmeldelsen?

14. Skal en privat daginstitution efter § 11 a opkræve og betale moms af sine ydelser, og udbetales de kommunale tilskud incl. moms eller eksklusiv moms.?

Vi står naturligvis til rådighed for evt. uddybning af vore bemærkninger, ligesom vi ser frem til at blive inddraget i en forventet kommende justering af Vejledning om dagtilbud.

Med venlig hilsen
Daginstitutionernes Lands-Organisation (DLO)

Morten Kyst
sekretariatschef